

DECYZJE

DECYZJA RADY

z dnia 23 lipca 2014 r.

w sprawie przyjęcia przez Litwę euro w dniu 1 stycznia 2015 r.

(2014/509/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 140 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej,

uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając dyskusję w Radzie Europejskiej,

uwzględniając zalecenie członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Trzeci etap unii gospodarczej i walutowej („UGW”) rozpoczął się dnia 1 stycznia 1999 r. Rada, zebrana w Brukseli w dniu 3 maja 1998 r. w składzie szefów państw lub rządów, zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Portugalia i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 1999 r. ⁽¹⁾.
- (2) Decyzją 2000/427/WE ⁽²⁾ Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Decyzją 2006/495/WE ⁽³⁾ Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r. Decyzjami 2007/503/WE ⁽⁴⁾ i 2007/504/WE ⁽⁵⁾ Rada zdecydowała, że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2008 r. Decyzją 2008/608/WE ⁽⁶⁾ Rada zdecydowała, że Słowacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2010/416/UE ⁽⁷⁾ Rada zdecydowała, że Estonia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2013/387/UE ⁽⁸⁾ Rada zdecydowała, że Łotwa spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 98/317/WE z dnia 3 maja 1998 r. zgodnie z art. 109j ust. 4 Traktatu (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 30).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2000/427/WE z dnia 19 czerwca 2000 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Grecję jednej waluty z dniem 1 stycznia 2001 r. (Dz.U. L 167 z 7.7.2000, s. 19).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2006/495/WE z dnia 11 lipca 2006 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Słowenię z dniem 1 stycznia 2007 r. (Dz.U. L 195 z 15.7.2006, s. 25).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2007/503/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Cypr z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 29).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 2007/504/WE z dnia 10 lipca 2007 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia jednej waluty przez Maltę z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 32).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2008/608/WE z dnia 8 lipca 2008 r. zgodnie z art. 122 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Słowację jednej waluty w dniu 1 stycznia 2009 r. (Dz.U. L 195 z 24.7.2008, s. 24).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2010/416/UE z dnia 13 lipca 2010 r. zgodnie z art. 140 ust. 2 Traktatu w sprawie przyjęcia przez Estonię euro w dniu 1 stycznia 2011 r. (Dz.U. L 196 z 28.7.2010, s. 24).

⁽⁸⁾ Decyzja Rady 2013/387/UE z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie przyjęcia przez Łotwę euro w dniu 1 stycznia 2014 r. (Dz.U. L 195 z 18.7.2013, s. 24).

- (3) Zgodnie z pkt 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską („Traktat WE”), Zjednoczone Królestwo powiadomiło Radę, że nie zamierza przejść do trzeciego etapu UGW z dniem 1 stycznia 1999 r. Od tego czasu powiadomienie to nie zostało zmienione. Zgodnie z pkt 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii, załączonego do Traktatu WE, oraz zgodnie z decyzją podjętą przez szefów państw lub rządów w Edynburgu w grudniu 1992 r. Dania powiadomiła Radę, że nie zamierza uczestniczyć w trzecim etapie UGW. Dania nie złożyła wniosku o rozpoczęcie procedury, o której mowa w art. 140 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (4) Na mocy decyzji 98/317/WE Szwecja jest objęta derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r. ⁽¹⁾ Republika Czeska, Litwa, Węgry i Polska są objęte derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2005 r. ⁽²⁾ Bułgaria i Rumunia są objęte derogacjami w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2012 r. ⁽³⁾ Chorwacja jest objęta derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE.
- (5) Europejski Bank Centralny („EBC”) został utworzony dnia 1 lipca 1998 r. Europejski system walutowy został zastąpiony mechanizmem kursowym, którego ustanowienie zostało uzgodnione rezolucją Rady Europejskiej z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia mechanizmu kursów walut w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej ⁽⁴⁾. Funkcjonowanie mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej (ERM II) zostało określone w porozumieniu z dnia 16 marca 2006 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro określającym procedury operacyjne mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej ⁽⁵⁾.
- (6) Art. 140 ust. 2 TFUE określa procedurę uchylenia derogacji w stosunku do państw członkowskich, których to dotyczy. Przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją Komisja i EBC składają sprawozdania Radzie zgodnie z procedurą określoną w art. 140 ust. 1 TFUE.
- (7) Przepisy krajowe państw członkowskich, w tym statuty krajowych banków centralnych, należy w razie potrzeby dostosować w celu zapewnienia zgodności z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego („Statut ESBC i EBC”). Sprawozdania Komisji i EBC zawierają szczegółową ocenę zgodności przepisów prawa Litwy z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem ESBC i EBC.
- (8) Zgodnie z art. 1 Protokołu nr 13 w sprawie kryteriów konwergencji, o których mowa w art. 140 TFUE, kryterium stabilności cen określone w art. 140 ust. 1 tiret pierwsze TFUE oznacza, że państwo członkowskie osiągnęło trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego stopy inflacji w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium stabilności cen inflacja jest mierzona za pomocą zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych zdefiniowanych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2494/95 ⁽⁶⁾. W celu oceny, czy kryterium stabilności cen zostało spełnione, inflacja w poszczególnych państwach członkowskich jest mierzona jako procentowa zmiana średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w stosunku do średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w poprzednim okresie. W sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjna przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna stóp inflacji trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 1,5 punktu procentowego. Wyliczono, że w okresie jednego roku do kwietnia 2014 r. włącznie wartość referencyjna inflacji wynosiła 1,7 %; trzema państwami członkowskimi o najbardziej stabilnych cenach były Łotwa, Portugalia i Irlandia, ze stopami inflacji wynoszącymi, odpowiednio, 0,1 %, 0,3 % i 0,3 %. Uzasadnione jest wykluczenie z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach tych państw, których stopa inflacji nie może zostać uznana za miarodajną wartość referencyjną dla innych państw członkowskich. Państwa, których wykluczenie jest uzasadnione, zostały wymienione w sprawozdaniach z konwergencji z 2004, 2010 i 2013 r. W obecnej sytuacji uzasadnione jest wykluczenie z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach Grecji, Bułgarii i Cypru ⁽⁷⁾. Na potrzeby obliczenia wartości referencyjnej inflacji państwa te zastępuje się przez Łotwę, Portugalię i Irlandię — kolejne trzy państwa członkowskie o najniższej średniej stopie inflacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

⁽²⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 203.

⁽³⁾ Dz.U. L 112 z 24.4.2012, s. 21.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 5.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 73 z 25.3.2006, s. 21.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 z dnia 23 października 1995 r. dotyczące zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (Dz.U. L 257 z 27.10.1995, s. 1).

⁽⁷⁾ W kwietniu 2014 r. średnia 12-miesięczna stopa inflacji w Grecji, Bułgarii i na Cyprze wynosiła, odpowiednio: – 1,2 %, – 0,8 % i – 0,4 %, a dla strefy euro wskaźnik ten wynosił 1,0 %.

- (9) Zgodnie z art. 2 Protokołu nr 13 kryterium sytuacji finansów publicznych określone w art. 140 ust. 1 tiret drugie TFUE wymaga, aby w czasie badania państwo członkowskie nie było objęte decyzją Rady podjętą zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.
- (10) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 13 kryterium udziału w mechanizmie kursowym Europejskiego Systemu Walutowego określone w art. 140 ust. 1 tiret trzecie TFUE wymaga, aby państwo członkowskie spełniało normalne granice wahań przewidziane w mechanizmie kursowym (ERM) Europejskiego Systemu Walutowego bez poważnych napięć co najmniej przez dwa lata przed badaniem. W szczególności państwo członkowskie nie mogło zdewaluować z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec euro przez ten sam okres. Od dnia 1 stycznia 1999 r. punkt odniesienia dla oceny spełnienia kryterium kursu wymiany stanowi mechanizm kursowy ERM II. Oceniając spełnienie tego kryterium w swoich sprawozdaniach, Komisja i EBC zbadały okres dwóch lat do dnia 15 maja 2014 r.
- (11) Zgodnie z art. 4 Protokołu nr 13 kryterium konwergencji stóp procentowych określone w art. 140 ust. 1 tiret czwarte TFUE wymaga, aby w ciągu jednego roku przed badaniem państwo członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nieprzekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej w co najwyżej trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium konwergencji stóp procentowych wykorzystano porównywalne stopy procentowe referencyjnych dziesięcioletnich obligacji skarbowych. Aby ocenić, czy kryterium konwergencji stóp procentowych zostało spełnione, w sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjną przyjęto zwykłą średnią arytmetyczną nominalnych długoterminowych stóp procentowych trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększoną o dwa punkty procentowe. Wartość referencyjna dla okresu jednego roku, do kwietnia 2014 r. włącznie, wyniosła 6,2 % i została obliczona w oparciu o długoterminowe stopy procentowe na Łotwie (3,3 %), w Irlandii (3,5 %) i Portugalii (5,9 %).
- (12) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 13 Komisja ma dostarczyć dane wykorzystywane w ocenie spełnienia kryteriów konwergencji. Komisja udostępniła odpowiednie dane. Dane budżetowe zostały dostarczone przez Komisję po tym, jak państwa członkowskie złożyły do dnia 1 kwietnia 2014 r. odpowiednie sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 ⁽¹⁾.
- (13) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Litwę w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że:
- a) przepisy krajowe na Litwie, w tym statut krajowego banku centralnego, są zgodne z art. 130 i 131 TFUE i ze Statutem ESBC i EBC;
- b) w odniesieniu do spełnienia przez Litwę kryteriów konwergencji wymienionych w czterech tiret art. 140 ust. 1 TFUE stwierdza się, że:
- średnia stopa inflacji na Litwie w okresie jednego roku, do kwietnia 2014 r. włącznie, wyniosła 0,6 %, a więc kształtowała się znacznie poniżej wartości referencyjnej, i prawdopodobnie utrzyma się poniżej tej wartości w najbliższych miesiącach,
 - Litwa nie jest objęta decyzją Rady w sprawie istnienia nadmiernego deficytu, a jej deficyt budżetowy wyniósł w 2013 r. 2,1 % PKB,
 - od dnia 28 czerwca 2004 r. Litwa jest członkiem mechanizmu ERM II; w momencie przystąpienia do ERM II władze Litwy jednostronnie zobowiązały się do utrzymania ówczesnego systemu zarządu walutą również w ramach mechanizmu kursowego. W ciągu dwóch lat poprzedzających obecną ocenę kurs litwa nie odbiegał od kursu centralnego i nie odnotowano napięć kursowych,
 - w okresie jednego roku, do kwietnia 2014 r. włącznie, długoterminowa stopa procentowa na Litwie wyniosła średnio 3,6 %, czyli kształtowała się poniżej wartości referencyjnej;
- c) w świetle oceny zgodności prawnej i spełnienia kryteriów konwergencji oraz dodatkowych czynników Litwa spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro,

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Litwa spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro. Derogacja w stosunku do Litwy, o której mowa w art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r., zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2015 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 lipca 2014 r.

W imieniu Rady
S. GOZI
Przewodniczący
